

بسمه تعالی

آیین‌نامه ارزیابی و نظارت بر هسته‌ها و واحدهای فناور پارک و مراکز رشد پارک علم و فناوری گلستان

تهیه کننده: مرکز رشد/امور موسسات پارک علم و فناوری گلستان

نگارش دوم

زمستان ۱۴۰۲

شناسنامه‌ی سند

عنوان:	آیین‌نامه ارزیابی و نظارت بر هسته‌ها و واحدهای فناور پارک و مراکز رشد پارک علم و فناوری گلستان
طبقه‌بندی:	عادی
نوع:	قابل استناد
تهیه‌کنندگان:	دکتر مهدی عمرانی، نوراله دهقان، کیان کریمی، نرجس سوسرائی، احمد سعیدی
تایید کننده:	دکتر حامد پاک‌نژاد
تاریخ تهیه:	زمستان ۱۴۰۲
شماره ویرایش:	۰۰۲

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۴	۱- معرفی
۴	۲- اهداف
۵	۳- دامنه کاربردی
۵	۴- تعاریف
۶	۵- دوره‌های ارزیابی
۷	۶- شاخص‌های ارزیابی
۷	۷- سطوح ارزیابی
۱۱	۸- پیامدهای حاصل از ارزیابی
۱۱	۹- مراحل و روش ارزیابی
۱۱	۱۰- بازنگری آیین‌نامه
۱۲	پیوست ۱: فرم ارزیابی سطح ۱
۲۰	پیوست ۲: فرم ارزیابی سطح ۲
۲۹	پیوست ۳: فرم ارزیابی سطح ۳
۳۸	پیوست ۴: فرم ارزیابی سطح ۴
۴۹	پیوست ۵: فرم ارزیابی سطح پسا رشد

مقدمه

به منظور بررسی عملکرد هسته‌ها و واحدهای فناور پذیرش شده و همچنین ارتقاء سطح خدمات‌دهی پارک و مراکز رشد به عنوان یکی از مهمترین بازیگران اکوسیستم نوآوری و کارآفرینی، ارزیابی وضعیت تیم‌های فناور عضو مراکز رشد پارک علم و فناوری و پایش پیوسته فرآیند رشد استارت‌آپ‌ها امری اجتناب ناپذیر می‌باشد. لذا این آیین‌نامه به منظور شناخت، ارزیابی و نظارت بر وضعیت عملکردی هسته‌ها و واحدهای فناور پارک و مراکز رشد تدوین شده است. از نتایج آن می‌توان به بهبود عملکرد هسته‌ها و واحدهای فناور، افزایش تعاملات بین واحدهای فناور، پارک و مرکز رشد و ارتقای نحوه خدمات رسانی به واحدهای فناور اشاره کرد. با توجه به متفاوت بودن هسته‌ها و واحدهای فناور عضو پارک و مراکز رشد از لحاظ زمینه فعالیت و میزان رشدیافتگی، ارائه یک مدل جامع ارزیابی چالش‌برانگیز می‌باشد. به منظور در نظر گرفتن این تفاوت‌ها یک مدل ارزیابی چندسطحی ارائه شده که شامل شاخص‌های ارزیابی همه جانبه بوده تا توانایی بررسی همه‌ی ابعاد کاری تیم‌های فناور با در نظر گرفتن میزان رشدیافتگی آن‌ها را داشته باشد. در آیین‌نامه پیش‌رو مواد، دوره‌ها، روش این مدل ارزیابی ارائه می‌گردد.

۱- معرفی

این آیین‌نامه به منظور شناخت و ارزیابی وضعیت عملکردی هسته‌ها و واحدهای فناور تدوین شده است و از نتایج آن می‌توان در جهت ارتقا خدمات‌رسانی به هسته‌ها و واحدهای فناور استفاده نمود.

۲- اهداف

- ۱- شناخت پارک و مراکز رشد از وضعیت هسته‌ها و واحدهای فناور
- ۲- سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری بر مبنای ارزیابی (مشاوره‌ها، حمایت‌ها، تشویق‌ها، ...)
- ۳- تعیین وضعیت خروج موفق یا ناموفق هسته‌ها و واحدهای فناور
- ۴- شناخت هسته‌ها و واحدهای فناور از وضعیت عملکردی خود و سیاست‌گذاری در جهت پیشبرد ایده

محوری

- ۵- شناسایی شرکت‌های برتر و مستعد
- ۶- شناسایی نقاط ضعف و قوت پارک و مراکز رشد در ارائه خدمات به هسته‌ها و واحدهای فناور

۳- دامنه کاربرد

هسته‌ها و واحدهای فناور عضو مراکز رشد و مراکز نوآوری وابسته به پارک علم و فناوری گلستان و واحدهای فناور عضو امور موسسات پارک علم و فناوری گلستان

۴- تعاریف

۴-۱- مرکز

هر یک از مراکز رشد واحدهای فناور و امور موسسات پارک علم و فناوری استان گلستان

۴-۲- هسته فناور

به مجموعه‌ای از افراد که دارای شخصیت حقوقی نبوده و به صورت یک تیم روی یک ایده فناورانه کار می‌کنند، هسته فناور گفته می‌شود.

۴-۳- واحد فناور

واحدهای دارای هویت حقوقی مستقل از مرکز بوده و با توجه به اساسنامه یا سایر اسناد قانونی در زمینه تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای، طراحی مهندسی، مهندسی معکوس، انتقال فناوری، ارائه خدمات تخصصی و تجاری‌سازی نتایج تحقیقات فعالیت می‌کنند.

۴-۴- دوره رشد مقدماتی

به دوره‌ی ۶ ماهه‌ای گفته می‌شود که در آن هسته‌ها و واحدهای فناور متقاضی پذیرش در مرکز رشد پس از موفقیت در مرحله داوری عضو مرکز می‌شوند. این دوره برای متقاضیان راه‌اندازی یک کسب‌وکار دانش بنیان دوره‌ای برای امکان سنجی و کسب آمادگی جهت ورود به مرکز رشد می‌باشد. در این دوره امکان آشنایی کارآفرینان با بازار، تکمیل تیم کاری و تثبیت ایده فراهم می‌گردد. طول مدت این دوره می‌تواند در شرایط خاص و با درخواست هسته فناور و تایید مدیر مرکز رشد به ۹ ماه افزایش یابد.

۴-۵- دوره رشد

دوره‌ای است حداکثر ۳ ساله که طی آن واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد به معیارهای رشدیافتگی دست یافته و پس از آن از مرکز رشد خارج می‌شوند. زمان این دوره در موارد خاص و با تصویب شورای مرکز تا سقف ۲۰ درصد واحدهای فناور مستقر در دوره رشد تا ۵ سال قابل تمدید است.

۴-۶- دوره پسارشد

دوره‌ای است که در آن واحدهای فناور مراکز رشد که از مرکز رشد خروج موفق یافته‌اند و یا موسسات و شرکت‌هایی که به بلوغ اقتصادی و شکلی رسیده‌اند و شاخص‌های ورود به این دوره را دارا می‌باشند مستقر می‌شوند.

۴-۷- اعتبار حمایتی

اعتباراتی است که توسط مرکز و جهت حمایت و پرورش هسته‌ها و واحدهای فناور پذیرفته شده به آنها ارائه می‌شود.

۴-۸- مدل کسب و کار (Business Model)

مدل خلق ارزش توسط یک موسسه را نشان می‌دهد که به صورت مختلف قابل نمایش است. مدل کسب و کار (Business Model Canvas) ابزار ساده تصویری و در عین حال بسیار قدرتمند است که ۹ بخش سازنده مدل کسب و کار را توصیف می‌کند. این بخش‌ها شامل بخش مشتریان، ارزش پیشنهادی، کانال‌های توزیع، ارتباط با مشتریان، جریان درآمدی، فعالیت‌های کلیدی، منابع کلیدی، شرکای کلیدی، و ساختار هزینه‌ها است. با استفاده از این بوم به خلق، طراحی و نیز تحلیل مدل کسب و کار پرداخته و این ابزار همچنین برای تحلیل و بررسی مدل کسب و کار رقبا و دیگر موسسات کاربرد دارد.

۴-۹- گرید ارزیابی

بر اساس امتیاز ارزیابی اخذ شده توسط هسته یا واحد فناور بر اساس جدول زیر گریدی به آنها اختصاص داده می‌شود. با توجه به این گرید، میزان خدمات رسانی و حمایت‌ها توسط مراکز مشخص می‌شود.

ضریب هر گرید در جدول آمده است:

	گرید	A	B	C	D	E
واحدهای عضو مراکز رشد	امتیاز ارزیابی متناظر با هر گرید	بیشتر از ۵۰	۴۰-۴۹	۳۰-۳۹	۲۰-۲۹	کمتر از ۲۰
واحدهای عضو امور موسسات		۸۰-۱۰۰	۶۵-۸۰	۵۵-۶۵	کمتر از ۵۵	-

۴-۱۰- گزارش دوره‌ای

گزارشی که به طور فصلی از هسته‌ها و واحدهای فناور خواسته می‌شود. این گزارش شامل سرفصل امور مهم انجام شده توسط هسته‌ها و واحدها در سه ماه گذشته جهت پیشبرد ایده محوری می‌باشد.

۵- دوره‌های ارزیابی

دوره‌ی ارزیابی هسته‌ها و واحدهای فناور دوره رشد مقدماتی و رشد بصورت ۶ ماهه تعریف شده است و دو بار در سال صورت می‌پذیرد و دوره‌ی ارزیابی واحدهای فناور دوره پسا رشد بصورت سالیانه تعریف شده است و یکبار در سال صورت می‌پذیرد.

۶- شاخص‌های ارزیابی

بر اساس مطالعات و بررسی‌های صورت گرفته معیارهای مختلفی برای ارزیابی هسته‌ها و واحدهای فناور در قالب ۳ شاخص اصلی پیشنهاد گردید. این شاخص‌ها عبارتند از: ۱- شاخص نیروی انسانی و برنامه‌ریزی ۲- شاخص دستاوردهای فناورانه ۳- شاخص بازار و تجاری‌سازی.

وزن شاخص‌های اصلی که برای ارزیابی هسته‌ها و واحدهای فناور در نظر گرفته می‌شود به ترتیب زیر می‌باشد:

سطح	امتیاز شاخص‌های ارزیابی (مجموع ۱۰۰)		
	نیروی انسانی و برنامه ریزی	دستاوردهای فناورانه	بازار و تجاری سازی
سطح ۱	۵۶	۱۲	۳۲
سطح ۲	۴۶	۱۷	۳۷
سطح ۳	۲۸	۳۴	۳۸
سطح ۴	۲۵	۳۷	۳۸
پسارشد	۲۰	۳۰	۵۰

۷- سطوح ارزیابی

با توجه به متفاوت بودن شرکت‌های جذب شده در مراکز، از نظر حیطه کاری، مدت زمان شروع به کار، سرعت و میزان پیشبرد ایده‌ی محوری و ... باید این تفاوت‌ها در مدل ارزیابی لحاظ شوند و با معیارها و شاخص‌ها و سطوح مختلف فرایند ارزیابی اجرا شود. از این‌رو معیارها و شاخص‌های ارزیابی متناسب با میزان پیشرفت ایده محوری در ۵ سطح مختلف تعیین شدند. در ادامه به تشریح هر یک از سطوح ارزیابی پرداخته می‌شود.

سطح ۱: اولین سطح ارزیابی و مربوط به مرحله رشد مقدماتی هسته‌ها می‌باشد. در این مرحله افراد اقدام به تکمیل تیم کاری، ایده، تحلیل بازار کرده و به تدوین مدل کسب و کار می‌پردازند و مقدمات ورود به دوره رشد را فراهم می‌نمایند.

در پایان سطح ۱ انتظار می‌رود موارد زیر توسط هسته‌ها صورت پذیرد:

۱- تدوین مدل کسب و کار

۲- ثبت شرکت

۳- استقرار منظم در مرکز رشد (فضای اختصاصی / اشتراکی)

۴- اقدام جهت استقرار در واحد اختصاصی

۵- ارائه گزارش‌های دوره‌ای

۶- شرکت در حداقل ۳ دوره آموزشی

۷- تعامل موثر با مرکز رشد

سطح ۲: در دومین سطح ارزیابی، واحدهای فناور در مسیر توسعه ایده و تولید نمونه اولیه حرکت می‌کنند. در طول این دوره، واحدهای فناور به تدوین برنامه‌ی کسب و کار (Business Plan)، ایجاد ابزارهای تبلیغاتی از قبیل طراحی وبسایت، لوگو، کارت ویزیت و کاتالوگ و استفاده از منتورهای و مشاوره‌های تخصصی در زمینه‌های عمومی و تخصصی کسب و کار می‌پردازند.

در پایان سطح ۲ انتظار می‌رود موارد زیر توسط واحدهای فناور صورت پذیرد:

۱- تولید نمونه اولیه محصول/خدمت

۲- تدوین برنامه کسب و کار

۳- دارا بودن لوگو، وبسایت، کارت ویزیت و کاتالوگ

۴- وجود حداقل ۲ نفر نیروی انسانی بیمه شده در شرکت

۵- دریافت حداقل ۳ مشاوره تخصصی

۶- استقرار منظم در فضای اختصاصی

سطح ۳: هدف سومین سطح ارزیابی، فراهم نمودن شرایط لازم برای تولید در مقیاس نیمه صنعتی شامل گسترش فضای کاری، تجهیزات، نیروی انسانی، سرمایه و ... می‌باشد. در این مرحله واحدهای فناور اقدام به اخذ مجوزها و استانداردهای مورد نیاز، تاییدیه دانش‌بنیانی یا صنایع خلاق و همچنین گواهی ثبت اختراع می‌نمایند. بعلاوه واحدهای فناور در این مرحله به تقویت بخش بازاریابی و فروش خود از طریق شرکت در نمایشگاه‌ها و تبلیغات گسترده‌تر می‌پردازند.

در پایان سطح ۳ انتظار می‌رود موارد زیر توسط واحدهای فناور صورت پذیرد:

۱- گواهی ثبت اختراع ایده محوری یا نشان تجاری محصول

۲- اخذ تاییدیه دانش‌بنیانی یا صنایع خلاق

۳- اخذ مجوزهای مورد نیاز تولید و فروش

۴- شرکت در نمایشگاه‌های استانی یا کشوری (حداقل ۲ مورد)

۵- انعقاد قرارداد فروش (حداقل ۱۰۰۰ میلیون ریال)

۶- وجود حداقل ۴ نفر نیروی انسانی بیمه شده در شرکت

سطح ۴: در سطح چهارم ارزیابی، شرایط و زیرساخت‌های لازم جهت تولید نیمه انبوه (گسترش فضای کاری، تجهیزات، نیروی انسانی، سرمایه و ...) فراهم می‌شود. واحد فناور در این مرحله اقدام به تاسیس واحد تحقیق و توسعه (R&D) و همچنین توسعه محصولات جدید (Spin-off) حول ایده محوری می‌نماید.

در پایان سطح ۴ انتظار می‌رود موارد زیر توسط واحدهای فناور صورت پذیرد:

۱- شرکت در نمایشگاه‌های ملی یا بین‌المللی (حداقل ۲ مورد)

۲- انعقاد قرارداد فروش (حداقل ۴۰۰۰ میلیون ریال)

۳- وجود حداقل ۶ نفر نیروی انسانی بیمه شده در شرکت

۴- تاسیس واحد تحقیق و توسعه

سطح پسا رشد: در سطح پسا رشد ارزیابی، شرایط و زیرساخت‌های لازم جهت تولید انبوه (گسترش فضای کاری، اجاره اراضی از پارک، تجهیزات، سرمایه و ...) فراهم می‌شود. واحد فناور در این مرحله اقدام به

توسعه بازار، راه اندازی واحد تحقیق و توسعه (R&D) و همچنین کامل نمودن سبد محصولات می‌نماید.

چرخه عمر هسته‌ها و واحدهای فناور در طول دوره رشد مقدماتی و رشد

۸- پیامدهای حاصل از ارزیابی

- ۱- نتایج حاصل از ارزیابی در آیین نامه های مرتبط اثرگذار خواهد بود.
- ۲- شرط لازم جهت صدور مجوز واحد فناور کسب گرید A یا B در ارزیابی می باشد.
- ۳- ضریب تسهیلات درخواستی توسط واحد فناور با توجه به گرید ارزیابی آنها تعیین می گردد.
- ۴- در صورتی که هسته یا واحد فناوری در دوره رشد مقدماتی و رشد دو بار نمره ارزیابی D و پایین تر کسب کند به صورت ناموفق از مرکز رشد خارج می گردد.
- ۵- در صورتی که واحد فناوری در دوره پسارشد نمره ارزیابی D و پایین تر کسب کند جهت تصمیم گیری به کمیته جذب، پذیرش و خروج موضوع بند " کمیته جذب، پذیرش و خروج " آیین نامه جذب و پذیرش واحدهای فناور در پارک علم و فناوری گلستان (امور موسسات) مصوبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ ارجاع خواهد شد.

تبصره ۱: در مواردی خارج از موضوع این آیین نامه بنا به پیشنهاد مدیر امور موسسات می تواند در کمیته جذب، پذیرش و خروج وضعیت تمدید عضویت و یا خروج واحد فناور دوره پسارشد مورد بررسی و تصمیم گیری قرار گیرد و در صورت اعلام خروج واحد فناور، آن واحد حداقل تا شش ماه از تاریخ خروج امکان عضویت مجدد را نخواهد داشت.

۹- مراحل و روش ارزیابی

ارزیابی هسته ها و واحدهای فناور در دو مرحله به شرح زیر انجام می گردد:

مرحله خودارزیابی: در این مرحله فرم خودارزیابی بسته به سطح مورد ارزیابی برای هسته یا واحد ارزیابی شونده ارسال می گردد. فرم خودارزیابی به همراه مدارک و مستندات مورد نیاز توسط هسته ها و واحدها به صورت خوداظهاری تکمیل می گردد.

مرحله ارزیابی میدانی: ارزیابی نهایی بر اساس تطبیق اطلاعات مندرج در پرسشنامه خودارزیابی بازدید و مصاحبه با مسئولان هسته و مدیران واحدهای فناور صورت می گیرد.

۱۰- بازنگری آیین‌نامه

هر گونه اصلاح و تغییر در این آیین‌نامه به پیشنهاد مدیر مرکز رشد یا امور موسسات و تایید هیئت رئیسه پارک و تصویب شورای علمی و فناوری پارک امکان‌پذیر خواهد بود.

این آیین‌نامه در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۸ مورد بازبینی قرار گرفت و به تصویب شورای علمی و فناوری پارک رسید.